EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų šalių piliečių integracijai

Mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų, mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų kvalifikacijos tobulinimo

PROGRAMA

1. Teikėjas

1.1. Teikėjo rekvizitai (kodas, adresas, pašto indeksas, telefonas, faksas, el.paštas)	1. **Lygių galimybių plėtros centras** Raugyklos 15-201, Vilnius 01140 telefonas, faksas: 8 (5) 233 53 80 info@gap.lt 2. **VšĮ Socialinės partnerystės fondas Magnum Bonum** Vokiečių g. 28-16, Vilnius 8 (5) 2611 553 contact@magnumbonum.lt
1.2. Teikėjo vardas ir pavardė	1. Lygių galimybių plėtros centro direktorė Virginija Aleksejūnė. 2. VšĮ Socialinės partnerystės fondo Magnum Bonum įgaliota atstovė Monika Viščinytė.

2. Programos pavadinimas, lygis

„Tarpkultūriškumo ir įvairovės valdymo kompetencijų didinimo mokymai TŠP ugdymą kuruojantiems specialistams”**.** Institucinis

3. Programos rengėjas(-ai)

Monika Viščinytė ir dr. Margarita Jankauskaitė, dr. Vilana Pilinkaitė

4. Programos anotacija (aktualumas, reikalingumas)

Europos Komisija pabrėžia[1] būtinybę įgyvendinti veiksmingą socialinės, ekonominės ir kultūrinės teisėtai gyvenančių imigrantų iš trečiųjų šalių integracijos politiką, užtikrinant įvairaus lygmens institucijų dalyvavimą formuojant, įgyvendinant ir vertinant integracijos politiką ir padedant migrantams įsijungti į tikslo visuomenės gyvenimą. Adaptacijos sėkmę lemia ne tik dalyvavimas darbo rinkoje. Užsienio valstybių patirtis rodo, kad nepakanka pasirūpinti pirmosios kartos imigrantų užimtumu, būtina užtikrinti sėkmingą socialinę kultūrine integraciją, kuri leistų išvengti antrosios kartos imigrantų atskirties didėjimo. Šios problemos sprendimas didžiąja dalimi siejamas su švietimo paslaugų apimtimi ir kokybe.

Ugdymą kuruojančių specialistų tarpkultūriškumo ir įvairovės valdymo kompetencijos svarbios siekiant TŠP integracijos, taigi Lietuvos ir Europos Sąjungos visuomenių sanglaudos veiksmingumo. Todėl svarbu formuoti specialistų suvokimą apie migracijos ir integracijos procesus šiuolaikinėje visuomenėje ir supratimą, kaip jų darbo baras sąveikauja ir kokybiškai papildo kitas TŠP integracijos priemones. Tačiau Lietuvoje švietimo srities darbuotojams dažnai trūksta kompleksinio požiūrio į moksleivių užsieniečių integraciją, sistemingos paramos mokiniui, akademinių pasiekimų nustatymo, stebėjimo ir pagalbos mechanizmų formavimo ir tarpkultūrinių kompetencijų. Nėra pakankamai dėmesio skiriama imigrantų tėvų dalyvavimui mokyklos / klasės bendruomenės gyvenime ir tuo pačių vaikų išsilavinimo procese.

Siekiant išryškinti teigiamą imigracijos poveikį Europai, integraciją ir kultūrų įvairovę laikant vystymosi ir socialinės sanglaudos varomąja jėga, svarbu kad integracijos procesų

[1] 2010 International Migration Outlook: Migration key to long-term economic growth http://www.oecd.org/els/internationalmigrationpoliciesanddata/45612617.pdf

sklandumui vietos lygiu poveikį darantys švietimo specialistai turėtų šių užduočių įgyvendinimui būtinas tarpkultūriškumo ir įvairovės valdymo kompetencijas.

Mokymai skirti TŠP ugdymą kuruojantiems specialistams, siekiant didinti jų tarpkultūrinę kompetenciją ir įvairovės valdymo žinias. Mokymų trukmė **20 ak. val.** Tarpkultūriškumo ir įvairovės valdymo kompetencijos juose traktuojamos kaip integrali socialinių paslaugų teikimą organizuojančių ir teikiančių specialistų funkcijų dalis.

5. Mokymų tikslas

Plėtoti TŠP ugdymą kuruojančių specialistų tarpkultūrines kompetencijas ir įvairovės valdymo gebėjimus, siekiant užtikrinti trečiųjų šalių piliečių integraciją.

6. Mokymų uždaviniai

- Plėsti migracijos procesų supratimą;
- Gilinti švietimo sistemos poveikio TŠP integracijai sampratą;
- Stiprinti kritinį požiūrį į stereotipus, susijusius su kultūrine migrantų integracija;
- Formuoti vertybines nuostatas, nukreiptas į sanglaudos visuomenėje stiprinimą.

7. Programos turinys (įgyvendinimo nuoseklumas: temos, užsiėmimų pobūdis (teorija/praktika/savarankiškas darbas) ir trukmė)

Eilės Nr.	Temos	Paskaitos	Interaktyvūs užsiėmimai ir darbas grupėse	Iš viso valandų
1.	Kultūriniai skirtumus pažyminčias kategorijas formuojantys ir palaikantys veiksniai. Institucinis švietimo kontekstas	0,5	1	1,5
2.	Kultūrinė integracija: iššūkiai ir perspektyvos	1,5	1	2,5
3.	Globalizacija ir migracija – tendencijos, iššūkiai, perspektyvos	1		1
4.	Vertybinės nuostatos, jas formuojantys veiksniai ir prielaidos TŠP integracijai	1,5	1,5	3
5.	Sąveikinis požiūris ir lyčių aspektai dirbant su TŠP	1,5	1,5	3
6.	Kultūra – stereotipų ar kritinio mąstymo šaltinis	1,5	2,5	4
7.	Darbas su stereotipais (švietimo kontekstas)	0,5	4,5	5
	Iš viso	**8**	**12**	**20**

8. Tikėtina(-os) kompetencija(-os), kurią(-ias) įgis Programą baigęs asmuo, mokymo(si) metodai, įgytos(-ų) kompetencijos(-ų) įvertinimo būdai

Pagrindinė kompetencija: mokyklų vadovams – *ugdymo proceso valdymo kompetencija;* mokytojams – *ugdymo(si) aplinkų kūrimo kompetencija*

Programoje numatoma suteikti žinių ir supratimo, gebėjimų bei formuoti nuostatas	Kompetencija(-os)	Mokymo modelis (mokymo(-osi) metodai ir būdai)	Įgytos(-ų) kompetencijos(-ų) įvertinimo būdai
Žinių ir supratimo įgijimas (teorinė dalis)	Žinios apie skirtumus pažyminčių kategorijų formavimą ir visuomenės stratifikaciją ir diskriminaciją palaikančius mechanizmus	Paskaita, diskusija, darbas grupėse	Darbas grupėse
Gebėjimų įgijimas (praktinė dalis)	Stereotipų dekonstravimo ir kultūrinės įvairovės valdymo gebėjimai	Praktinės užduotys, žiniasklaidos atvejų ir asmeninio patyrimo analizė (refleksija), probleminių situacijų nagrinėjimas	Atliktos praktinės užduotys
Nuostatų įgijimas (vertybinių, etinių-profesinių nuostatų įgijimas)	Suformuotos gerove visiems pliuralistinėje visuomenėje pagrįstos vertybinės nuostatos	Paskaita, diskusija, praktinės užduotys, atvejo ir asmeninio patyrimo analizė (refleksija), probleminių situacijų nagrinėjimas	Diskusija

9. Programai vykdyti naudojama mokomoji medžiaga ir techninės priemonės:

9.1.Mokomoji medžiaga

Eil. Nr.	Temos	Mokomosios medžiagos tipas
1.	Kultūriniai skirtumus pažyminčias kategorijas formuojantys ir palaikantys veiksniai. Institucinis švietimo kontekstas	pateiktys
2.	Kultūrinė integracija: iššūkiai ir perspektyvos	pateiktys
3.	Globalizacija ir migracija – tendencijos, iššūkiai, perspektyvos	pateiktys
4.	Vertybinės nuostatos, jas formuojantys veiksniai ir prielaidos TŠP integracijai	pateiktys
5.	Sąveikinis požiūris ir lyčių aspektai dirbant su TŠP	pateiktys
6.	Kultūra – stereotipų ar kritinio mąstymo šaltinis	pateiktys
7.	Darbas su stereotipais (švietimo kontekstas)	pateiktys

9.2. Techninės priemonės

Kompiuteris, multimedijinė įranga, mokymams būtinos kancialiarinės priemonės

10. Programai rengti naudotos literatūros ir kitų informacinių šaltinių sąrašas

Commission of the European Communities. “Green Paper. Migration & mobility: challenges and opportunities for EU education systems” **(**COM (2008) 423 final). Prieiga internete: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0423:FIN:EN:PDF

Common Basic Principles for Immigrant Integration Policy in the European Union”. Prieiga internete:

http://www.enaro.eu/dsip/download/eu-Common-Basic-Principles.pdf

European Commission, "Progress towards the common European objectives in education and training: indicators and benchmarks 2010/2011", *Commission staff working document,* April 2011.

European Commission. Education and Training. "Executive Summary".
Prieiga internete: http://ec.europa.eu/education/more-information/doc/migrants/sum_en.pdf

Eurostat statistical book. Migrants in Europe. A Statistical portrait of the first and second generation, 2011.
Prieiga internete: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-31-10-539/EN/KS-31-10-539-EN.PDF

Hönekopp E., Will G. and Rühl S., Migrants, minorities and employment in Germany. Exclusion, discrimination andanti-discrimination, Raxen 3 Report to the EUMC, 2002.

Immigrant children in schools have a near-zero effect on the educational achievement of native born children.
Prieiga internete: http://blogs.lse.ac.uk/europpblog/2013/05/27/immigrant-and-native-children-dutch-schools/

Institute for immigrant Children, Youth, and Families.
Prieiga internete: http://icy.gseis.ucla.edu/pathways/towards_parents

Integrating Immigrant Children into Schools in Europe: Measures to foster communication with immigrant families and heritage language teaching for immigrant children. Communication with families and opportunities for mother tongue learning. Education, Audiovisual & Culture Executive Agency. Prieiga internete: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/104EN.pdf

Integrating Immigrants children into schools in Europe (2005). European Commission, Eurydice network.

Integrating Immigrants children into schools in Europe (2004). European Commission, Eurydice network.

MIPEX http://www.mipex.eu/

OECD (2007) Jobs for immigrants: labour market integration in Belgium, SOPEMI, Paris.

Ohinata, A. and van Ours, J. C. (2013) "How immigrant children affect the academic achievement of native Dutch children", *Economic Journal,* 23.

Ohinata, A., van Ours, J. C. "Young Immigrant Children and their Educational Attainment". Prieiga internete: http://ftp.iza.org/dp6817.pdf

PISA 2009 Results: Executive Summary".
Prieiga internete: http://www.oecd.org/pisa/pisaproducts/46619703.pdf

Sassen S. (2006) "Situating migration in the context of global transformations: what kind of European governancedo we need?", in *Council of Europe, Achieving social cohesion in a multicultural Europe: concepts, situation anddeveloments, Trends in social cohesion*, No. 18, Council of Europe Publishing, Strasbourg,.

Sassen S. (2006) *Territory, authority, rights. From medieval to global assemblages*, Princeton University Press, Princeton.

11. Lektorių darbo patirtis ir kompetencijos (pridedamos lektorių darbo patirtį ir kompetenciją patvirtinančių dokumentų kopijos)

	(pažymėti X)

Teikėjo atstovas(-ai)	
Mokytojai	
Mokslo ir studijų institucijų dėstytojai, mokslininkai, tyrėjai	
Užsienio valstybių dėstytojai, mokslininkai, tyrėjai ir mokytojai	
Viešojo administravimo institucijų vadovai, jų pavaduotojai, padalinių vadovai ir specialistai	
Jungtinė lektorių grupė	**X**
Kiti (nurodyti)	

12. Kvalifikaciniai reikalavimai lektoriams (jeigu nustatyti)

Socialinių mokslų magistras arba daktaras, išmanantis su tarpkultūriškumu, diskriminacijos prevencija ir švietimo sistemos organizavimu susijusią problematiką.

13. Pasirengimas Programai (praktinės veiklos patirtis ir kompetencija(-os), kurią(-ias) turi turėti Programos dalyvis)

Kompetencija(-os)	
Praktinės veiklos patirtis	Darbo ugdymo / švietimo sistemoje patirtis